

са съхраниле за потомството въ подобенъ видъ. Съществуватъ още единъ видъ писмена. Въ съверна Америка, преди нѣколко столѣтия, т. е. преди нейното откритие отъ Колумба, тамошните жители сѫ употребляле разноцвѣтни коралови вжрви, различна голѣма (които сѫ са наричали *вампумъ*), чрезъ които сѫ са давале различни извѣстия, чрезъ които сѫ са свиквале народните събрания и чрезъ които сѫ са обнародвале господарствените распорѣжения. Сичките предводители, лѣкаре и магиосиди сѫ умѣле да различаватъ тие знакове. Още по-понятна е била писменността на южно-американските инки. Тая писменност са е сѫстояла така сѫщо отъ разноцвѣтни вжрви, но тие вжрви сѫ са привождале въ рѣдовностъ. На тие вжрви сѫ са вѣзвале разночислесни вжзѣле, които сѫ давале на той или на оия рѣдъ извѣстенъ сминалъ. Тоя способъ, при сичката своя трудностъ, е билъ до толкова удобенъ, щото съ него сѫ са записвале сичките господарственни распорѣжения, народните преписи, статистическите смѣтки, числостта на женидбите, рожденията, распределенията на даноците и пр.

У старовременните народи само жерците (духовенството) сѫ знаяле да четатъ и да пишатъ. Египетските и индийските жерци сѫ запрѣщалѣ на простилятъ народъ твѣрде строго да са учи да чете. По индийските закони, ако нѣкой човѣкъ изъ простилятъ народъ чрезъ любопитството си да би чуль когато са четатъ свѣщените книги, то въ ушите му наливале растопено горѣщо масло; а ако научаль нѣщо наусть, то му отрѣзвале езикъ или го убивале сѫсѣмъ. А сичкото това е ставало за туй,